

GAZETA POZNANSKA.

Nro. 53.

w Sobotę dnia 2. Lipca Roku 1814.

Do
Wojskowych i do Woyska należących w Departamencie Poznańskim
znajdujących się.

Powołany od Jasnie Wielmożnego Generała dywizyi Dąbrowskiego, w celu zająć się pracą przygotowczą, do reorganizacyi woyska Polskiego; śpieszę o tém zawiadomić Was Szanowni Kollodzy w tym przekonaniu, iż zawołani iestemy, bydź gotowemi do wzięcia oręża na obronę tey sprawy, dla której Polak iedynie walczył, i walczyć iest gotów.

Za nader szczęśliwego uznam się, jeżeli przez me prace przyłożyć się iakokolwiek zdołam, by prawdziwe zasługi odbierając należną nagrodę, nadały prawo korzystać (z skutku winney wdzięczności Oyczyzny) tym, których bądź chlubne rany, bądź zwałone na usługach kraju siły, do dalszych poświęceń niezdołnemi robią.

Wzywam więc wszystkich JP. Oficerów, Podoficerów i Żołnierzy, równie iak do woyska należących od roku 1806 w służbę wesłych, ażeby na dzień 7my Lipca r. b. w miastach powiatowych, każdy respective swego powiatu stawili się, i tam tak rangi iak posiadanie ozdob wojskowych udowodniłi, równie iak stan służby swey podali; niemniej pretensye do Rządu Francuzkiego, zaległości żołdu u Rządu krajowego zasadzając się na pewnych dowodach przedstawili; równie iak chęci dalszego przeznaczenia oznaymili; a to wszystko na ręce w tym celu wykomenderowanego do każdego Powiatu Oficera, który potrzebne w tey mierze odemnie mieć będzie Instrukcyę.

Działo się w kwaterze Poznań dnia 24. Czerwca 1814.

Generał brygady Umiński.

OBWIESCZENIE.

RADA NAYWYŻSZA TYMCZASOWA Xięstwa Warszawskiego.

Mając ciągły wzgląd na kłeski mieszkańców Xięstwa Warszawskiego, z wypadków woiennych wynikłe, nie będących ztąd na możności zaspokoienia w tym czasie należności Skarbowych, do dnia 1. Czerwca 1813 r. zaległych; w celu przyniesienia im ulgi w znoszeniu ciężarów bieżących, postanowiła zawiesić exekucyą zaległych do dnia 1. Czerwca 1813 roku podatków, aż do dalszych w tym względzie Władzy wyższej rozkazów, z wyłączeniem iednak od tego Starozakonnych. Wykonanie powyższego postanowienia, Rada Naywyższa témczasowa Xięstwa Warszawskiego, Dyrygującym Ministerjami Spraw Wewnętrznych i Skarbu poleca, krórzry stosowne do Władz podległych, wydażą w tey mierze dyspozycyę, a nadto toż postanowienie dla wiadomości publiczney, w gazerach umieścić rozkazała.

w Warszawie dnia 20. Czerwca 1814.

podpisano:

Xiążę X. LUBECKI.

Bielski.

Za zgodność: Kramarkiewicz.

Prefekt Departamentu Poznańskiego.

Uchwałę Rady Naywyższej z dnia 14. b. m. tej osnowy:

„RADA NAYWYŻSZA TYMCZASOWA
Xięstwa Warszawskiego.

Zważając, iż czas gospodarczy zajmowanie podwód na potrzebę wojska, konsystencya jego i żywienie, mogły bydź dotąd na przeszkodzie mieszkańcom Xięstwa do korzystania z dobrodziejstw uchwały dnia 22. Lutego r. b. zapadłej, i do uszczenia się w opłatach Skarbowych produktami do Magazynów rezerwowych, postanowiła raz już przedłużony termin teyże odstawy przedłużyć ieszcze do dnia 15. Lipca r. b. iakoż ninieyszém tenże termin przedłużając, zaleca W. Prefektowi, aby wszelkich naysurowszych iuż mu wskazanych użył środków, do zmuszenia do odstawy tych obywateli, którzyby z korzystaniem z nowego tego Rządu dobrodziejstwa ociągali się. — W Warszawie dnia 14. Czerwca 1814.

podpisano:

Xiążę X. LUBECKI.“

podając do publiczney wiadomości, wzywam wszystkich kogo się to tyczy, żeby produkta za należności Skarbowi przypadające, stósownie do uchwały z dnia 22. Lutego r. b. korzystając z przedłużenia terminu, aż do dnia 15. Lipca r. b. bez naymnieyszey zwłoki do Magazynów rezerwowych dostawiali, i nie zmuszali mnie do użycia wskazanych mi środków surowości dla zagnienia ich do odstawy produktów. — Poznań dnia 23. Czerwca 1814.

podpisano:

J. PONINSKI.

Za Sekretarza Generalnego, J. Lekszycki.

Prefekt Departamentu Poznańskiego.

Zapadły w Paryżu dnia 25. Kwietnia r. b. ukaz N. *Alexandra*, Imperatora wszech Rossyi, osnowy następującej: „Do JW. General-Gubernatora Xięstwa Warszawskiego. Uswalniając z niewoli osoby różnych rang w woysku Polskiem bywšie, tak w Rossyi znajdujące się, iako i wzięte później, rozkazujemy, aby iesli kto z nich ma sekwestrowany majątek i z przyczyny oddalenia się z oyczyzny konfiskowany, takowy im zupełnie w ich posiadanie zwrócić, równie iako i osobom bywszym w woysku Polskim, które teraz z *Francyi* do oyczyzny powracają. — Na oryginalu podpisano własną Jego Imperatorskiej Mości ręką: ALEXANDER. Za zgodność: (podp.) *Bielski*. w Paryżu dnia 25. Kwietnia 1814 roku.“ — stósownie do zlecenia P. Dyrekcyi Ministeryi Spraw Wewnętrznych z dnia 3. m. r. b. Nro. 119. Czerwca, ninieyszém do publiczney podaę wiadomości,
Poznań dnia 25. Czerwca 1814.

podpisano:

J. PONINSKI.

Za Sekretarza Generalnego, J. Lekszycki.

Z Warszawy dnia 25. Czerwca.

W tych dniach powrócił tu z niewoli woienney z Rossyi, JW. *Małachowski*, Pułkownik kiryssyerów.

Z Petersburga d. 16. Maia d. s.

Za świetne popisanie się w rozmaitych walkach ukończoney teraz szczęśliwie woyny, rozdane zostały następującym osobom poniżey wyszczególnione nagrody: General Porucznik Xiążę *Golicyn P.* mianowany został Gene-

ralem iazdy; otrzymali zaś ordery: Królewicz Jmć Wirtembergski i General piechoty Baron *Saken*, Świętego *Andrzeia* pierwozwanego; Królewicz Bawarski *Karol* i Austriaccy Generalowie *Giulay* i *Radecki*, Sgo *Alexandra* *Newskiego*, a General Porucznik *Zermatow* dyamentowe znaki tegoż orderu; Generalowie Porucznicy Hrabiowie *Woroncow* i *St. Priest*, tudzież Bawarski General *Wrede*, order Sgo *Ferzego* drugiey klasy; Austriaccy, Marszałek Polny *Frenel*, i General Po-

rucznik *Ludwik* Xiążę *Lichtensstein*, order Sgo *Ferzego* trzeciej klasy.

General Porucznik *Bachmietiew III.* mianowany jest Gubernatorem woennym w *Kamieńcu Podolskim*.

Dnia 10. (d. s.) *Maia N.* Imperatorowa *Maryja Teodorowna*, i Wielka Xiężniczka *Anna Pawłowna*, raczyły zaszczyć obecnością swoją teatr tutejszy, na którym grano naiedyą narodową pod tytułem *Pożarski*. W każdym miejscu, które można było zastosować do terazniejszego zwycięstwa Rossyan, miłości ich ku oyczyźnie, i upadku powszechnego nieprzyaciela *Europy*, grzmiąły liczne oklaski widzów najwyższym uniesionych zapalem.

Z Petersburga d. 21. Maia d. s.

Radośny dzień imienin Jego Cesarzowiczowskiej Mci Wielkiego Xięcia *Konstantyna Pawłowicza*, obchodzony był w tej stolicy z uroczystością, iako należy bratu Wielkiego naszego Monarchy, równie przez swój ród wysoki, iako i przez osobiste swoje przymioty, mającemu prawo do poszanowania i przywiązania Rossyjskich poddanych. W przydwornym kościele odprawione było nabożeństwo w obecności N. Cesarzowej *Maryi Theodorowney*, i Wielkiej Xiężniczki *Anny Pawłowny*, tudzież liczne gozromadzenia znakomitych osób. Wieczorem całe miasto było illuminowane. — Uroczystość ta była tem świetniejsza, iż dzień ten przypominał nam bohatera, który iuż pierwey, towarzysząc Wielkiemu *Suwarowu*, okrył się nieśmiertelną chwałą, i dziś w tej szczęśliwie ukończoney, na zbawienie rodu ludzkiego, woynie, dzielił wspólnie ze wspaniałym Bratem swoim bohaterskie czyny, a ponosząc wraz z prostymi żołnierzami wszystkie trudy woienne, dając z siebie przykład męstwa i wytrwałości, i do dawnych laurów przydając nowe, podawał wielbieniu naszemu imię, którego zwyciężki

odgłos grzmiął pod *Kulmem*, *Lipskiem*, i pod murami *Paryża*, — że nakoniec oddawaliśmy hołd wspaniałemu Zwycięzcy, który w samey stolicy *Francyi* wzbudził ku sobie podziwienie i wdzięczność zwyciężonych, a teraz powraca z naydroższym dowodem szacunku Monarchy i oyczyzny ku Jego wysokim czynom, ozdobiony zwyciężkim mieczem, i tym woennym orderem, na który żaden woioownik bez nayżywszego zapalu spojrzeć niemoże.

Od Menu dnia 21. Czerwca.

Powracające z *Francyi* woyska żalał się na złe przyjęcie, iakiego tam wszędzie w powrocie doznały. Częstoć odmawiano im pożywienia i kwatery.

Przy wychodzie Bawarczyków z *Hüningsi* ledwie nie przyszło do kłótni, z powodu kilku dział i wozów, których im niechciano pozwolić zabrać.

Z Frankfortu d. 15. Czerwca.

Od *Hüningsi* aż do *Koblenc* zajmują *Austryja* i *Bawaryja* lewy brzeg *Renu*, terytorium od *Koblenc* aż do *Mozy* osadziła sami Prusacy, a od *Mozy* aż do *Hollandyi* pospołu Angliacy i Prusacy.

Moguncya mieć będzie na osadzie Cesarzowsko-Austryackie pułki *Fogelsanga* i *Reis-Greica*, tudzież 6 batalionów Pruskiej piechoty; General *Austryacki Frimont* będzie Gubernatorem, a Pruski Pułkownik (*Kruzenek*) Komendantem w *Moguncyi*.

Xięstwo *Aszaffenburgskie* osadzą poituzze woyska *Austryackie* i *Bawarskie*; także *Wirzburg* przejdzie lada dzień pod panowanie *Bawaryi*; zaś Xięstwo *Fuldys* aż do dalszego postanowienia zarządzane będzie na rzecz *Sprzymierzeńców*.

Z Moguncyi dnia 17. Czerwca.

Mocą zawartej między *Sprzymierzeńcami*

Mocarstwami ugody, ustaie od 16. d. t. m. dotychczasowy wspólny zarząd w kraich na lewéj stronie *Renu* położonych, i od tego czasu, a) woyska Cesarsko - Austryackie i Królewsko - Bawarskie osadzają prowincye, położone między starą granicą Francuzką i *Mozelą*; b) woysko Pruskie osadzi prowincye między *Mozelą* i *Mozą*, i prowincye te na rzecz wymienionych wysokich Mocarstw zarządzane będą; c) miasto i twierdza *Moguncya* mieć będzie wspólną osadę z woyska Cesarsko - Austryackiego i Królewsko - Pruskiego; d) miasto *Koblenc*, uważane będzie jako szaniec przedmostowy, i od woyska Pruskiego osadzone.

Wskutku tych rozporządzeń ustaie od dnia dzisiejszego W. Rządztwo średniego *Renu*, i stósownie do powyższego wyszczególnienia część namienionego W. Rządztwa *ad a* zarządzana będzie od ustanowioney już Cesarsko - Austryackiey i Królewsko - Bawarskiey Kommissyi Cywilno - Administracyiney pod styrem Cesarsko - Austryackiego Aktualnego Taynego Rady Barona *Hess*, a mającey swe siedlisko w *Kreuznach*; druga część zarządzana będzie od W. Rządztwa dolnego *Renu*, miasto zaś *Moguncya* i cło Reńskie wspólnie od dwóch Kommissarzów: Cesarsko - Austryackiego i Królewsko - Pruskiego.

Z Paryża dnia 16. Czerwca.

Monsieur wyjechał do *St. Cloud*, którego przyjemne powietrze naprędzey może go ze wszystkiém uzdrowić. Odwiedzała go tam wczoray Xiężna *Angouleme*.

Monitor zawiera liczne adressa, podawane Królowi od Departamentów.

Dnia 14. rozpoczął swe urzędowanie Pan *Lainé* iako Prezydent Izby Deputowanych.

Gwardya z żołnierzy morskich, którą *Bonaparte* utworzył r. 1803., a od roku 1810 do lądowej służby używał, ustaie z ostatnim dniem b. m. Oficerowie i żołnierze użyćci bę-

dą do czynney służby morskiej i w osadach, dopóki zaś nie zaczną służyć, pobierać będą połowę żołdu.

Niepotwierdziła się wiadomość o powrocie Generała *Bertrand* do *Paryża*.

Życie Pana *Chateaubriand* było tu w niebezpieczeństwie.

Z Włoch dnia 10. Czerwca.

Generał *Bellegarde* wydał w *Medyolanie* odezwę, w której mówi: Ludy *Lombordyi*, *Mantuańskiego*, *Breściańskiego*, *Bergamesańskiego* i *Kremoneskiego*! Prowincye wasze wcielone są odtąd do Cesarstwa Austryackiego.

Z Wiednia dnia 17. Czerwca.

Wczoray (a więc nic 15.) odprawił N. Cesarz wiazd swój uroczysty do tutejszey stolicy z największą okazałością. Przy bramie honorowey przyimowany był Monarcha od Burmistrza i kilku członków Magistratu. Pierwszy miał następującą przemowę:

„N. Panie! Wyjeżdżając w roku zeszłym z tey stolicy, miałeś Cesarzu wielki i święty cel osiągnięcia tak mocno upragnionego pokoiu. Dzięki niech ci będą Cesarzu! Cel ten dopięty!

„Powracasz N. Panie do Twey stolicy z niezwiędłemi laurami, iako zwycięzca i zbawca, wśród głośnych okrzyków i błogosławieństw upojonych radością obywateli i mieszkańców, których wynurzenia naytkliwszey i nieograniczoney wdzięczności, naywyższego podziwienia, i naygłębszego poszanowania, ia mam szczęście złożyć u nóg Twoich N. Panie i zalecić naypokorniey Twoiey łaskawości Magistrat, obywateli i mieszkańców, z nayświętszym zapewnieniem stateczney wierności i posłuszeństwa, iakie się Oycu od dzieci przynależy.“

N. Cesarz przyjął łaskawie to powitanie, i odpowiedział, iak następuje:

„Moi mili Wiedeńczykowie dawali mi każdego czasu, w szczęściu i nieszczęściu, dowody swej miłości i wierności. Przyjemno mi zawsze było powracać na ich łono, a najbardziej mnie dziś cieszy, iż wracam po zawarciu pokoju, który mi czyni sprawiedliwą otuchę, iż stosownie do moich życzeń będę mógł trwale ugruntować pomyślność moich wiernych ludów, i mojej miłej stolicy. Polegam przytém na skuteczney pomocy Magistratu, a WPańu, Panie Burmistrzu, polecam, ażebyś zapewnił obywatelów i mieszkańców *Wiednia* o mojej miłości.“

Te oycowskie słowa, wszystkich obecnych najwyższém przeięły rozrzewnieniem. Zagrzmiały nowe okrzyki radości, i towarzyszyły Monarsze aż do zamku.

Dla uwiecznienia pamiętki ostatniej wiekopomney epoki, postanowił N. Cesarz osobną oznakę, która zdobić będzie pierś wszystkich bez różnicy woioowników Austriackich, którzy mieli szczęście byđż uczestnikami ukończoney teraz wojny. Ta woyskowa ozdoba zaszczytna wybita będzie ze zdobytego kruszcza działowego, w kształcie krzyża z obwiedzionym laurem. Na przedniej stronie iest napis:

LIBERTATE EUROPAE ASSERTA.

1813.

1814.

Na odwrotnej stronie:

GRATI, PRINCEPS ET PATRIA,
FRANCISCUS IMPER. AUG.

Ozdoba ta noszona będzie w dziurce od guzika na iedwabney wstędze żółtej z czarną obwódką. Jedna iey tylko iest klasa dla wszystkich woioowników. Posiadającemu tę oznakę wolno kazać wyryć swe nazwisko na brzegu krzyża.

Z *Wiednia* dnia 19. Czerwca.

Dostrzegacz Austriacki umieścił z gazety Arauskiej następujące krótkie wiadomości o Ministrach i Generalnych Dyrektorach, mianowanych przez *Ludwika XVIII.*

1. JP. *d'Ambray*, Kanclerz Państwa, był dawniej Generalnym Adwokatem przy Parlamencie Paryzkim. Prawie młodzieńcem ieszcze będąc, zalecił się bardzo korzystnie darem wymowy w ostatnich latach przed rewolucją Francuzką. Dzienniki ciekawą w tych dniach zdały sprawę o P. *d'Ambray*, przytaczając w niej, że mąż ten już od *Ludwika XVI.* wybrany był do wysokiego urzędu, któren dziś piastuje.

2. P. *Barentin*, Kanclerz honorowy Państwa, teść Pana *d'Ambray*, był naprzód pierwszym Przewydzientem wydziału poborowego, w roku 1788. mianowany był Pieczętarzem Państwa w miejsce Pana *Lamoignon*, roku 1790 wyszedł na pielgrzymkę, i bawił aż do ostatniego czasu w *Anglii.*

3. Xiążę *Benewentu*, Minister i Sekretarz stanu związkow cudzoziemskich, z sławnego rodu *Talleyrand-Perigord*, był Deputowanym cyrkulu Autańskiego przy Zgromadzeniu Narodowém. Zniewolony porzucić *Anglię*, gdzie roku 1794 bawił, puścił się do *Ameryki*, zkąd 9. dnia Thermidora powrócił do *Europy*, roku 1795. wymazanym został z listy emigrantów, a roku 1797. objął urząd Ministra spraw cudzoziemskich w miejscu Pana *Lacroix*. W końcu roku 1805. był w *Wiedniu* i *Presburgu*, gdzie podpisał traktaty pokoju z *Austrią*. Wiadomo, iż w ostatnich latach popadł w niełaskę u Cesarza *Napoleona*, za to, że podobno odradzał wojnę z *Hiszpanią*. Znaioime są iego rozmaite pisma w druku, między którymi szczególniej iest poważane pismo o urzędzeniu edukacyi publiczney.

4. Xiądz (l'Abbé) *Montesquion*, Minister Sekretarz stanu związkow kraioowych, ze sta-

rego domu *Montesquiou Fesensac*, który wywiódł swe pochodzenie z *Klodwiga*, pierwszego Króla *Francyi*. W czasie rewolucyi był Generalnym Agentem duchowienstwa, — urząd, który bezpośrednio prowadził do infuły Biskupicy. Mianowany był Deputowanym duchowieństwa w *Paryżu* przy Zgromadzeniu Narodowém, gdzie postępowaniem swoim umiał ziednać sobie obydwóch stron szacunek; rzadka zasługa w tak przykrém położeniu. Dwakroć był Prezydentem; za drugim razem Zgromadzenie Narodowe uchwaliło formalny adres podziękowania do niego. Porzucił następnie *Francyę*, znowu jednakże do niej powrócił, i w roku 1803 do *Nimes* wygnanym został od rządu, nienawidzącego wszelką zasługę, która się przed nim niepłasczyła.

5. Generał *Dupont*, Minister Woyny, z szlacheckiego rodu *Perigordów*. W *Hollandyi*, *Niemczech*, *Włoszech* i *Hiszpanii*, gdzie kolejno posiadał urzędy, wszędzie dawał dowody znakomitych zdolności, mianowicie w wydziale sztuki wojenney. Wiadome są każdemu niesprawiedliwe prześladowania, których doznawał z strony *Napoleona*, a za które wynagrodzony jest dziś nayszczytniey ufnością Monarchy, równie sprawiedliwego iak i światłego.

6. Xiądz (*l'Abbé*) *Louis*, Minister skarbu, niegdys Radca w sprawach duchownych przy Parlamencie Paryzkim. Mianowany był od *Ludwika XVI*. Posłem do *Szwecyi*. Po dniu 10tym Sierpnia do nieieczki przymuszony, powrócił dopiero po dniu 18tym *Brumaire* do *Francyi*, i był w ostatnich czasach zarządcą publicznego skarbu.

7. Baron *Malouet*, Minister marynarki, b. r. 1789 Intendentem marynarki w *Tulonie*. Pokazywał się zawsze przyjacielem monarchii, i hołdował zasadom moralności i ludzkości. Wszystkie jego głosy w Zgromadzeniu Narodowém, którego był członkiem, świadczą

o jego miłości porządku i wielkości jego duszy. W ostatnich czasach był Generalnym Kommissarzem marynarki w *Antwerpi*. Wydał on wiele bardzo dobrych pism o osadach i marynarce, które iawnym są dowodem jego obszernych wiadomości w tej gałęzi publicznego zarządu.

8. Hrabia *Beugnot*, Generalny Dyrektor Policyi. Jako Deputowany przy Zgromadzeniu prawodawczém, bronił statecznie konstytucyinego królestwa, był iawnym nieprzyjacielem wszystkich Anarchistów, i wyjednał uchwagę do oskarżenia *Marata*. Od 18. dnia *Brumaire* był Prefektem Departamentu dolney *Sekwany* i Radcą stanu, zarządzał naprzód królestwem *Westfalskiem*, a potem W. Xięstwem *Bergskiem*, i przydował dwakroć w Kollegium obiorczém Departamentu górney *Marny*.

9. *Pau Ferrand*, Generalny Dyrektor Poczty, był dawniey Radcą Parlamentowym w *Paryżu*; napisał on szacowne dzieło, pod tytułem: *l'Esprit de l'histoire*, niemniey *Eloge de Madame Elisabeth*, której właśnie nowe wychodzi wydanie.

10. *Berenger*, Generalny Dyrektor podatków niestających, był Deputowanym Departamentu *Izery* przy Radzie *Quinqués*, gdzie gromił dzielnie wszelkie kroki rewolucyine, a między innemi podobnie się znalazł przeciw wnioskowi *Jourdana*, ażeby ogłosić ocyzyczną za będadą w niebezpieczeństwie. Po dniu 18. *Brumaire* dostał się do Trybunatu, roku 1800 mianowany był jego Prezesem, i mawiał często przeciw poborom; 1801 został Radcą stanu do wydziału przychodów, 1802 członkiem Rady Administracyi Wojenney, a w ostatnich czasach był Generalnym Dyrektorem kassy Amortyzacyiney.

T U R C Y A.

List z *Multan* pisany dnia 5. Czerwca, donosi co następuje:

„Zachowanie się Dywanu W. Porty Otomańskiej względem NN, mocarstw Sprzymierzonych dla wolności *Europy*, nie jest tego rodzaju; aby wzbudzało zupełne zaufanie w pokoiolubnych zamiarach W. Porty. Gruba tajemnica pokrywa wprawdzie jeszcze istotne jej zamysły, jednakże można spostrzegać, że one niekoniecznie są zaspokajającymi. Nastawiają mocno na przyspieszenie robot około warowni nad *Dunajem*, które już rozpoczęto.

Z Londynu dnia 16. Czerwca.

Z obszernych Angielskich opisów tego wszystkiego, co się tylko w nayodleglejszy myśli ściera do bytności Najjaśniejszych Monarchów, kładziemy tu krótki zbiór charakterystyczny. Monarchowie cudzoziemscy zwiedzają wszystkie wielkie i zastanowienia godne instytucje. W sobotę, dnia 11., zaszczycili swą obecnością teatr Królewski. Ciżba tak była nadzwyczajna, że szranki pogruchotano, i wiele osób, które za biletami powchodziły, mianowicie kobiet, musiały powrócić do domów z porozdzieranymi sukniemi. Dziennik: *Czasy*, użala się, iż uchybiono przystoyności i skromności, iaka się operze należy. Wystawiona była opera *Aristodemus*. *Grassini* popisywała się w roli Heroiny. Na galleryi powstała wrzawa; wiele osób niemogąc się dostać na swe miejsca, które opłaciły, żądały zwrotu pieniędzy; to wzbudziło na wszystkich stronach niechęć i wzgardę. Nareszcie Dyrekcyja teatru kazała oświadczyć przez jednego Aktora, iż pieniądze będą zwrócone osobom, które się zmieścić nie mogą. Około godziny wpół do rotety pokazał się w rządowej łoży Adjuvant, i wszyscy widzowie, iak gdyby jedném przeięci natchnieniem, powstałi ze swych miejsc, ażeby uczcić przybycie dostoynnych Panów. Cezarz, Król i Xiążę Regent weszli razem i przyjęci byli naychuczujejszemi oklaski. Ukłon Monarchów

nowe wzbudził oklaski, a tysiące głosów żądały hymnu: *God save the King!* Oddano się znowu uniesieniom radości. Żądano powtórzenia śpiewu narodowego. Wrócono się nareszcie do opery. O godzinie 11. zaczęto krzyczeć: *Blicher, stary Blicher!* (*Old Blicher*). Siedział ten bohater w jedney dolney łoży, gdzie go zrazu dla prostego ubioru nie spostrzeżono.

Dnia 14. m. b. zrana wyjechali NN, Monarchowie do *Oxford*. Przyimowani tam będą od Przełożonych Kolegiów, wprowadzeni na salę Senatu, i policzeni w grono członków honorowych Uniwersytetu. (Stanęli tam tegoż dnia.)

Z Kopenhagi dnia 18. Czerwca.

We wtorek, dnia 14. Czerwca, przeniósł się na lepszy żywot Xiążę *Fryderyk Krystyan Holsztein - Sonderburg - Augustenburg*, w roku życia swego 49tym.

Kommissarze czterech mocarstw wyiadażtąd we wtorek dnia 21. t. m. do *Norwegii*.

H I S Z P A N I A.

Podług doniesień z *Madrytu* d. 13. Maia, nazwiska naycelniejszych osób, aresztowanych w nocy z 10. na 11. tegoż m., są następujące: PP. *Agar*, *Ciscar*, Oficerowie morscy i członki Regiencyi; *Villanuera*; *Alvarez-Guerra*, Minister spraw wewnętrznych; *Garcia Xerreros*, Minister sprawiedliwości; *Odonell*, Ex-Minister wojny; *Don Louis Pereira*; *Don Manuel Quintana*, dziennikarz; *Quarter*; *Canga - Arguelles*, były Fiskał Rady Kastylijskiej; Xiążdz *Nicasigallego*; *Martinet de la Rosa*, *Isturiz*, *Capaz*, *Don Augustin Arguelles* zwany Boskim, *Teran*, *Jelin*, *Echevarria*, *Calatrava*, *Bargus-Pance*, członki Kortesi; General *Aguirre*; *Carvaial*, Ex-Minister; Hrabia *Roblejas* z bratem; *Narcis Rubio*, *Domenich*, *Ramon-Arispe*, *Garcia-Page*, *Capero*, Kanonik *Oliveros*, członki Kortesi;

Bernardo-Gil, Maygnex, Querol, dramatysta; *Gallardo*, mnich *Rico* i t. d. Aresztowanie tych osób polecane było PP. *Villela, Galiano, Mendicta* i *Leyva*, dawniejszym urzędnikom.

Jeszcze dnia 6. Maja były bardzo burzliwe i osobistemi urazami przeplatane narady stanów Kortes nad wnioskiem Pana *Martinez de la Rosa*, mającym za cel, ażeby kaźden Deputowany, któryby, wbrew artykułom 3. aż do 5. konstytucyi, proponował w przyszłości jakie dodatki lub odmiany w teyże konstytucyi, poczytany był za zdraycę, i śmiercią karany.

W wiadomym manifestie z dnia 4. Maja, to Król między innemi mówi: „Prawdziwi i poczciwi Hiszpanie! przenikniony wskroś jestem nieszczęściami, które was dotykały. Przysięgam, iż w szlachetnych nadzieiach, które sobie z strony Władcy waszego rokuiecie, nie będziecie zawiedzieni. Wam się iedynie chcę poświęcać; w tém tylko szukam mey sławy. Chcę byź Rządca rycerskiego narodu, którego nieśmiertelne czyny stały się dla wszystkich innych podziwem, a który umiał swój honor i wolność ocalić. Brzydę się despotyzmem; Królowie Hiszpańscy nie byli nigdy despotami; prawa i rząd naszey oyczyzny nieupowaźniały nigdy despotyzmu, acz niekiedy zdarzały się nadużycia, od których żaden rząd nie iest wolnym. Te atoli nadużycia nie były skutkiem błędów narodu, lecz zrządzone przez indiwidua, i rzadko powracające nieszczęśliwe stósunki.“

Dnia 14. znowu Gubernator *Madrytu* kazał aresztować kilkanaście osób, prócz powyższych. „Smutna to prawdziwie, że na diście poimanych widać nazwiska niektórych znanych z nauk osób. Twierdzić można, że przez nayście *Hiszpanii* wszyscy znakomici tego kraiu mężowie, stali się ofiarami nadzwyczajnych stósunków, w które ich obecność woysk Francuzkich uwikłała. Prawdziwi

Hiszpanie (a wszystkie partye mniemają mieć prawo do tego nazwiska) ubolewają nad tém, że oyczyzna pozbawiona swych nayzdolniejszych synów i t. d.“

Rozmaite wiadomości.

Małżonka W. Xięcia *Konstantego* przejechała 13. dnia Czerwca przez *Hanawę*. N. Imperatorowa bawi ieszcze w *Karlsruhe*.

Były *Hospodar Wołoszczyzny* Xiążę *Iprilandi*, przybył do *Karlsruhe*.

Francuzki Generał *Grouchy* żadał dymisyi.

Kardynał *Maury* wydał pismo na swoje usprawiedliwienie; mówi w niem, że nigdy nie opuścił sprawy *Burbonów*; że zawsze w swém sercu był do nich przywiązany; że udawał tylko, iakoby należał do partyi *Bonapartego*, i że w roku 1804 kiedy publicznie winszował *Bonapartemu* szczęścia z okazji wstąpienia na tron, był potaiemnie Posłem *Ludwika XVIII.* przy *Papieżu*.

Była Xiężna *Borghese* bawi w *Frejus*, i podobno zamysła udać się do swego brata na wyspę *Elbę*. — W *Paryżu* miano z *Rzymu* wiadomość, że *Don Francesco*, ieden z synów Króla Hiszpańskiego, ma byź wyniesiony na godność Kardynała.

OBWIESCZENIE.

Urodzeni *Skrzetuscy* właściciele domu pod No. 77. na *Rybakach* położenie mającego, wzywają się, ażeby podatki zaległe Skarbowe z tegoż domu przypadające, do kassy *Przychodów Skarbowych* na ratuszu będącący, w przeciągu dni 14. zapłacili, inaczej dom ten przez licytacją publiczną na bonifikacją tychże podatków przedany byź musi.

Poznań dnia 1. Lipca 1814.

Dodatke.

D O D A T E K
DO
GAZETY POZNAŃSKIEJ

Nr. 53.

OBWIESZCZENIE.

Wygranie powozu przez Wgo *Balthorn* Majstra, dywuszego Kommandanta ruteyszego, do losowania podanego, dla tego dorad się zwlekło, iż pozostaie ieszcze 12 losów do wydania. Kiedy jednak naywiększa część Interessentów oświadczyła, iż kto takowy wygra, ten pozostaie 12 losów zastąpi, które są: Nro. 1—2—14—18—28—29—37—65—85—106—110—119. Przeró wyznacza się termin losowania na dzień 3ci Lipca roku bieżącego, to jest w przyszłą niedzielę, w stancyi podpisanego na ulicy *Napoleona* pod Nrem 170. o godzinie czwartej po południu.

Poznań dnia 28. Czerwca 1814.

Wachnin, Kommissiонер.

Doniesienie. Szanowney Publiczności donoszę ninieyszm nayuniżenicy, że dla zaszyłych przeszkod

zapowiedziana przezemnie *Muzykalno-dramatyczna Akademia*, dopiero we Wtorek dnia 5. Lipca niezawodnie mieysce mieć będzie, iednakże nie na Teatrze, lecz na sali Hotelu *Drezdeńskiego*.

Lehmann,

Deklamator i uczeń *Ifflanda*.

Doniesienie. Swieży, prawdziwy Angielski Porter, dostać można w handlu

Staniława Powełskiego i Komp.

Doniesienie. Prawdziwe Angielskie sidła z munsztukami i innymi przynależnościami, znajduią się w handlu

J. Teodara Meissnera.

Doniesienie. Dwa garce są do sprzedania na Ulicy *Gorney* Nro. 105 na dole.

Uwiadomienie. Zginęło 27. t. m. zrana, źrebie gniade ogier, 4 miesięcy stare; kto odprowadzi, odbierze nagrody i expens. Ulica *Gorna* No. 105 na dole.

Uwiadomienie. Acz niżej podpisany podług prawa pozyskawszy od Rządu Konsens na podniesienie kapitałów PP. *Norbertanek Bolesławskich* i *Łęczyckich* (według dekretu Króla *Jmć Saskiego* *Xięcia Warszawskiego* wcielonych z wszelkim funduszem do klasztoru *Strzezińskiego* w Departamencie *Bydgoskim* sytuowanego), i przeniesienie takowych kapitałów na dobra czyste w Departamencie *Bydgoski*; wszakże zważając na krytyczność czasu nie chcąc się stać przykrym, ma honor upraszać *JJ. WW. WW. Obywatelów*, na których dobrach są lokowane też kapitały, aby raczyli prowizye zaległe i bieżące na następny *S. Jan Chrzciiciel* r. b. w Departamencie *Kaliskim* na ręce *W. Jmć X. Jana Kantego Chrzczanowskiego*, *Kanonika Wieluńskiego*, a *Proboszcza Bolesławickiego*; w Departamencie zaś *Warszawskim* na ręce *W. Jmć P. Andrzeja Kozerskiego*, *Archiwisty Łęczyckiego*, łaskawie wypłacić.

Gdyby zaś który z *JJ. WW. WW. Obywatelów* z tego dobrodzieystwa korzystał niechciał, niżej podpisany byłby przymusony natychmiast rozpocząć processa, nietylko o wypłatę zaległej i bieżącej prowizyi, ale też i o podniesienie samych kapitałów.

Toż samo ma się rozumiec i o kapitałach PP. *Norbertanek Strzezińskich*.

Dan w *Strzezińcu* dnia 3. Czerwca r. 1814.

X. Frederyk Bielecki, *Prob. Infułat* *Strzel. razem* Przełożony PP. *Norbertanek* klasztoru *Strzezińskiego*.

Upiśnienie. Na terminie dnia 5go Lipca o godzinie 10tej rano, nastąpi rozdzielnie pieniędzy dzierżawnych z dóbr *Stawęcina*, Ur. niegdy *Makarego Mąkowskiego* własnych, w *Poznaniu* w zamku Sądowym przed Delegowanym Wnym *Morawskim*, Assessorem Trybunału. Ilość pieniędzy wynosi Złotych trzy tysiące siedmset. Wierzyciele zmarłego *Mąkowskiego*, wzywają się do stawienia się na tym terminie, jeżeli partycypować z pieniędzy mogą, gdyż w każdym razie rozdział, a następnie i wypłata nastąpi.

Poznań dnia 29. Czerwca 1814.

Marcin Dembiński,
Woźny przy Trybunale Cywilnym
Departamentu Poznańskiego.

Do zadzierżawienia. Wieś *Płaczki* w Powiecie Szredzkim położona, puszcza się w dzierżawę na lat dwa, czyli do roku 1817. Termin ten licytacji zacznie się dnia 4. Lipca r. b. o godzinie 3ciej po południu, przed Deputowanym w izbie ustępowej Trybunału, na koszt i ryzyko *Ignacego Lipskiego*, który warunków kontraktu względem wsi *Płaczki* przyiętych nie dopełnił, a które u *Przepałkowskiego* Patrona, na *Garbarach* Nro. 421 przejrzeć można. Na który termin licytacji, Publiczność zaprasza się.

Poznań dnia 1. Lipca 1814.

Mateusz Drzewiecki, W. T.

Do zadzierżawienia. Wieś *Węgrzynowo*, w Powiecie Krotoszyńskim leżąca, puszcza się w trzechletnią dzierżawę 1814. drogą publiczne licytacji; w tym celu zaczyna się termin dnia 7go Lipca r. b. o godzinie 10tej przed południem, na sali ustępowej Trybunału w *Poznaniu* przed Delegowanym W. *Hebdmanem*, Assessorem. Warunki dzierżawy przedstawione będą na żądanie, każdego czasu w Biorze W. *Topińskiego* Patrona, w *Poznaniu* przy ulicy *Napoleona* Nro. 176 mieszkającego, o czém niniejszym zawiadamiam.

Poznań dnia 27. Czerwca 1814.

Ignacy Murkowski,
Woźny przy Sądzie Pokoju
Powiatu Poznańskiego.

Do zadzierżawienia. Wieś *Studzieniec* w Powiecie Obornickim sytuowana, przez publiczną licytacją w trzechletnią dzierżawę będzie wypuszczoną. Termin licytacji będzie dnia osmego Lipca r. b. 1814 od godziny 10tej zrana w izbie

ustępowej Przeiw. Trybunału Cywilnego Departamentu Poznańskiego w *Poznaniu* na zamku Sądowym przed Wnym *Rogóżińskim*, Sędzią rzeczzonego Trybunału. — Warunki licytacji dwa dni przed terminem licytacji w Biorze Patrona *Weisleder* w *Poznaniu* czytać można.

Poznań dnia 1. Lipca 1814.

Orliński,
Woźny S. H. D. P.

Do zadzierżawienia. Wóytostwo Szremskie wypuszczone będzie w trzechletnią dzierżawę przez publiczną licytacją, odbydź się mającą, dnia 4go Lipca r. b. zrana o godzinie 10. w *Poznaniu*, na zamku Sądowym, pazed W. *Czapłckim*, Assessorem. Warunki dzierżawy przejrzeć można u Ur. *Kaulfussa* Patrona.

Poznań dnia 23. Czerwca 1814.

Jan Kroszczyński,
Woźny P. T.

Do zadzierżawienia. Wieś *Mikorzyn* w Pcie Pyzdrowskim leżąca, puszcza się w trzechletnią dzierżawę 1814 drogą publiczne licytacji; w tym celu zaczyna się Termin dnia 5. Mca Lipca r. b. zrana o godzinie 10tej na sali ustępowej Trybunału w *Poznaniu* przed delegowanym W. Sędzią *Raczyńskim*; warunki dzierżawy przedstawione będą, na żądanie każdego czasu w Biorze Wgo *Topińskiego* Patrona; o czym zawiadamiam.

Poznań dnia 24. Czerwca 1814.

Ignacy Murkowski, Woźny
przy Sądzie P. P. P.

Do zadzierżawienia. Dobra *Parzenczewo* z przyległościami w Powiecie Babimostkim sytuowane, przez publiczną licytacją w trzechletnią dzierżawę wypuszczone bydź mają. Termin licytacji będzie dnia siódmego Lipca r. b. 1814. od godziny 10tej zrana w kancelaryi Trybunału Cywilnego Departamentu Poznańskiego w *Poznaniu* w zamku Sądowym, przed Wnym *Lewińskim*, Prezesem Trybunału Handlowego i Sędzią Trybunału Cywilnego Departamentu Poznańskiego. — Warunki dzierżawy czytać można w kancelaryi wyżej rzeczzonego Trybunału Cywilnego, tudzież w Biorze podpisanego *Weisleder*, mieszkającego pod Nrem 119. na rogu ulicy *Magazynowej* i *Sapieżyńskiego*.

Poznań dnia 27. Czerwca 1814.

Weisleder, P. T. C. D. P.

Do zadzierżawienia. Wieś *Wąblewo* z przyległościami w Powiecie Babimostkim sytuowana, przez publiczną licytacją w trzeletnią dzierżawę wypuszczoną bydź ma. Termin licytacji będzie dnia siódmego Lipca r. b. 1814. od godziny 10:ey zrana w kancelaryi Trybunału Cywilnego Departamentu Poznańskiego w Poznaniu w zamku Sądowym, przed Wznym *Lewińskim*, Prezesem Trybunału Handlowego i Sędzią Trybunału Cywilnego Departamentu Poznańskiego. Warunki dzierżawy czytać można w kancelaryi wyżej rzeczzonego Trybunału Cywilnego, tudzież w Biórze podpisanego *Weißsleder*, mieszkającego pod Nrem 119. na rogu ulicy Magazynowej i Sapieżyńskiego.

Poznań dnia 27. Czerwca 1814.

Weißsleder, P. T. C. D. P.

Do zadzierżawienia. Wieś *Rakoniewice* i folwark *Swoboda zwany*, wraz z użytkami z przynależących olędrow, przez publiczną licytacją w trzeletnią dzierżawę puszczone bydź mają. Termin licytacji będzie dnia siódmego Lipca r. b. 1814. od godziny dziesiątej zrana w kancelaryi Trybunału Cywilnego Departamentu Poznańskiego w Poznaniu na zamku Sądowym, przed Wnym *Lewińskim*, Prezesem Trybunału Handlowego i Sędzią Trybunału Cywilnego Departamentu Poznańskiego. — Warunki dzierżawy czytać można w kancelaryi wyżej rzeczzonego Trybunału Cywilnego, tudzież w Biórze podpisanego *Weißsleder*, mieszkającego pod Nrem 119. na rogu ulicy Magazynowej i Sapieżyńskiego.

Poznań data 27. Czerwca 1814.

Weißsleder, P. T. C. D. P.

Do zadzierżawienia. Wieś *Gutowy małe*, w Powiecie Pyzdrowskim pod *Wrześnią* położona, puszcza się w dzierżawę trzeletnią 1814 drogą publiczną licytacji. W tym celu zaczyna się termin dnia 4. Lipca r. b. o godzinie 4:ey po południu, na sali ustępowej Trybunału w Poznaniu przed Delegowanym Wnym *Raczyńskim* Sędzią. Na który publiczność zapraszam. Warunki dzierżawy przedstawi każdego czasu Patron *Ogrodowicz* mieszkający w Poznaniu przy ulicy szerokiej Nro. 116.

w Poznaniu dnia 28. Czerwca 1814.

Mateusz Drzewiecki,
Wózny Trybunału.

Do zadzierżawienia. Dobra *Gluchowo* i *Sier-*

niki z przyległościami w Powiecie *Kościąńskim* położone puszcza się w trzeletnią dzierżawę 1814 drogą publiczną licytacji. W tym celu zaczyna się termin dnia 4. Lipca r. b. o godzinie 4:ey po południu, na sali ustępowej Trybunału w Poznaniu, przed Delegowanym Wnym *Assessore* *Hebmanem*. Na który publiczność zapraszam. Warunki dzierżawy przedstawi w sobotę czyli 2. Lipca, Patron *Przepałkowski* mieszkający w Poznaniu, na Garbarach Nro. 421.

Poznań dnia 28. Czerwca 1814.

Mateusz Drzewiecki,
Wózny Tryb. Cywil.

Zapozew. Lubo urzędownie dwie kaucye, iedną za Ur. *And. Chodubskiego*, drugą za Ur. *Meysnera*, Komorników przy Sądzie Sądu Pokoju Powiatu Szredzkiego będących, zapisałem, gdy jest moim nieodzownym zamiarem te kaucye odwołać, zapozynam przeto wszystkich Obywateli niniejszym, aby się w Szrodzie przed Sądem Pokoju Wydziału Spornego Powiatu Szredzkiego dnia 10. Lipca r. b. stawili, i swoje pretensye iakieby mieć mogli do Ur. Komorników z ich urzędowania wypływające podali iudowodnili, na przypadek nie stawienia się, sami sobie będą odpowiedzialnemi, nie zaś kaucye przezemnie wystawione.

w Poznaniu dnia 28. Czerwca 1814.

Józef Drwęski.

Działy UUr. Malachowskich.

Po Ur. *Sewerynie Malachowskim*, Ur. *Jakuba Malachowskiego* z Ur. *Teressą* z *Szarbskich Malachowską* pierwszą żoną, małżeńsko spółdzonym, a w 13 roku wieku swego zmarłym synu, spadła sukcesya na jego przyrodnich braci, to jest: 1) na Ur. *Franciszka Dyonizego*. 2) *Jakuba Dyonizego*. 3) *Franciszka Wiktora Malachowskich*, braci rodzonych, synów tegoż Ur. *Jakuba Malachowskiego* z Ur. *Nepumocną* z *Podgórskich Malachowską*, drugą żoną małżeńsko spółdzonych, i względem tej sukcesyi sądownie działy nastąpiły, i zatwierdzone być mają. A gdy Przes. Trybunał wyrokiem dnia 14go Czerwca 1814. zapadłym, nakazał:

„aby do tej sprawy Sukcessorowie Ur.
„Teresy z Szarbskich Malachowskiej,
„w przeciągu dni 14tu zapoznani byli.“

A żadnych Sukcessorów takich nie ma, lub przynajmniej nie są wiadomi, więc na żądanie Ur. *Jakuba Malachowskiego*, iako oycy i naturalnego Opiekuna nieletnich swych dzieci, od których Ur. *Konstanty Łukaszewicz*, Patron Trybunału Cywilnego Departamentu Poznańskiego, ex officio przydany, stawać będzie.

Ja *Marcin Dembiński*, Woźny przy Prześwietnym Trybunale Cywilnym I. Instancyi Departamentu Poznańskiego, mieszkający w Poznaniu przy ulicy Szerokiej pod Nrem 116, zapozynam publicznie Sukcessorów niewiadomych Ur. *Teresy z Szarbskich Malachowskiej*, żeby się w przeciągu dni 14. na audyencyi Przesw. Trybunału w zamku Sądowym stawili, i do tej działowej sprawy meldowali, bo inaczej uważano będzie, że żadnych Sukcessorów nie ma, i działy zatwierdzone zostaną.

Działo się w Poznaniu dnia 25. Junji 1814.

Marcin Dembiński,

Woźny przy Trybunale Cywilnym
Departamentu Poznańskiego.

List gończy. *Każmierz*, czyli *Michał Linkowski*, będąc dnia 3. Października 1812. za kaucyą przysiężną z aresztu wypuszczony pod tym warunkiem, iż się z miejsca pobytu swego, to jest miasta *Stęszewa*, aż do ukończenia sprawy np. iemu wiodącej się, nigdzie nieoddali; miał lat około 40, wzrostu był miednego, twarzy brunatney okrągłej, oczu czarnych, nosa dużego, i miał czarne wąsy, przytem na głowie miał z jednej strohy, czyli to z lewey lub prawey, znak, wielkości talara Pruskiego zupełnie białe włosy, na całej zaś głowie jego włosy były pstrze, to jest: żółte i czarne. A że się powyżey obwiniony *Każmierz*, czyli *Michał Linkowski*, z miejsca pobytu swego miasta *Stęszewa* oddalił, czyli zbiegł, więc wzywam niniejszém Sąd nasz wszelkie Szanowne Magistratury, aby na tego wyżey opisanego wszelką baczność dawać, i onegoż w razie spostrzeżenia go aresztować, i pod pełną strażą przez transport do Sądu naszego odeśłać kazać raczyły.

Poznań dnia 20. Czerwca 1814.

Sąd Policyi Poprawczej Obwodu Poznańskiego.

Stempel, Podsek.
Zołądkiewicz.